

MALMÖ TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2019-11-28
Meddelad i
Malmö

Mål nr
FT 11162-18

PARTER

Kärande

Malmö mot Diskriminering, 802455-5867
Nobelvägen 36 C
214 33 Malmö

Ombud: Jur.kand. Karin Henrikz och jur.kand. Disa Nordling
Malmö mot Diskriminering
Nobelvägen 36 C
214 33 Malmö

Svarande

Malmö stad, 212000-1124
205 80 Malmö

Ombud: Jur.kand. Malin van Veen och jur.kand. Laila Herner
Grundskoleförvaltningen, Malmö stad
Rönbladsgatan 1 B
205 80 Malmö

DOMSLUT

1. Malmö stad ska till Sekretess A, se sekretessbilaga, betala diskrimineringsersättning med 20 000 kr, jämte ränta på beloppet från den 19 december 2018 till dess betalning sker.
  2. Sekretessbestämmelsen i 36 kap. 4 § första stycket andra punkten offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess A:s identitet samt på uppgifterna om Sekretess A:s vårdnadshavares identitet.
-

BAKGRUND

Sekretess A är elev vid en skola för vilken Malmö stad är huvudman. Sekretess A började på skolan i årskurs 3 höstterminen 2013. I slutet av vårterminen 2014 uppmärksammades att Sekretess A hade svårigheter med läsning och skolan erbjöd då Sekretess A ett visst specialpedagogiskt stöd.

Sekretess A diagnostiserades 2014 med sjukdomen neurofibromatos, vilken inneburit en funktionsnedsättning som medfört koncentrations- och inlärningssvårigheter. Skolan fick kännedom om diagnosen i augusti 2014 och anpassade därefter undervisningen för Sekretess A. I årskurs 4 fick Sekretess A extra anpassningar i form av individanpassad undervisning i matematik samt individanpassade läxor i engelska. I årskurs 5 fick Sekretess A specialpedagogiskt stöd i svenska vid tre tillfällen i veckan, undervisning i matematik och engelska i liten grupp samt möjlighet till mikropaus under lektionstid. Anpassningarna var dock inte tillräckliga, varför skolan i oktober 2015 påbörjade en pedagogisk kartläggning av Sekretess A. Efter kartläggningen inledde skolan en utredning av Sekretess A:s behov av särskilt stöd. Utredningen färdigställdes den 4 mars 2016. Ett åtgärdsprogram upprättades den 15 april 2016 och i samband med detta beslutades även om anpassad studiegång för Sekretess A.

Sekretess A:s vårdnadshavare anmälde skolan till Skolinspektionen den 5 januari 2016. Skolinspektionen fattade ett beslut i ärendet den 18 maj 2016. Av beslutet framgår att skolan borde utrett Sekretess A:s stödbehov mer skyndsamt efter skolans kännedom om stödbehovet höstterminen 2015 och resultatet av den därvid genomförda kartläggningen. Skolinspektionen fann således att det förelåg en brist i detta avseende. Skolinspektionen konstaterade även att åtgärdsprogrammet borde ha upprättats mer skyndsamt efter slutförd utredning. Bristerna kunde, enligt Skolinspektionen, dock lämnas utan åtgärd eftersom utredning genomförts och åtgärdsprogram upprättats samt då kommunen förutsattes följa upp och utvärdera de i ärendet vidtagna åtgärderna.

Malmö mot Diskriminering, som med stöd av 6 kap. 2 § diskrimineringslagen för talan

som part med medgivande från Sekretess A:s vårdnadshavare, har därefter ansökt om stämning mot Malmö stad.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Malmö mot Diskriminering

Malmö mot Diskriminering har yrkat att Malmö stad ska förpliktas att till Sekretess A betala diskrimineringsersättning för kränkning med 20 000 kr, jämte ränta på beloppet från den 19 december 2018 (dag för delgivning av stämningsansökan) till dess betalning sker.

Malmö stad

Malmö stad har bestritt Malmö mot Diskriminerings yrkande i sin helhet och inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig. Malmö stad har dock godtagit sättet att beräkna räntan.

Parterna har inte begärt ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER

Malmö mot Diskriminering

Malmö stad har från höstterminen 2015 till april 2016 missgynnat Sekretess A genom att underlåta att följa de skyldigheter som ålegat Malmö stad enligt 3 kap. 8 och 9 §§ skollagen (2010:800) att skyndsamt färdigställa utredning om särskilt stöd och skyndsamt upprätta åtgärdsprogram.

Underlåtelsen att följa lag innebar att Malmö stad under aktuell period inte vidtog skäliga tillgänglighetsåtgärder för att Sekretess A skulle försättas i en jämförbar situation med elever utan neurofibromatos. Malmö stad har genom denna underlåtenhet försvårat Sekretess A:s skolgång och därigenom utsatt Sekretess A för diskriminering i form av bristande tillgänglighet i strid med 2 kap. 5 § jämfört med 1

kap. 4 § 3 punkten diskrimineringslagen. Malmö stad ska därför, enligt 5 kap. 1 § diskrimineringslagen, betala diskrimineringsersättning för den kränkning som överträdelsen av diskrimineringsförbudet inneburit.

Malmö stad

Malmö stad har vidtagit skäligen åtgärder för att skyndsamt utreda Sekretess A:s stödbehov och på så vis göra verksamheten tillgänglig för Sekretess A. Malmö stad kan – även om kommunen brustit i att skyndsamt upprätta ett åtgärdsprogram efter att utredningen färdigställts – därför inte anses ha diskriminerat Sekretess A på grund av bristande tillgänglighet enligt diskrimineringslagen.

UTVECKLING AV TALAN

Malmö mot Diskriminering

Sekretess A:s diagnos har medfört koncentrations- och inlärningssvårigheter. Det blev under höstterminen 2015 tydligt för skolan att Sekretess A hamnat efter i undervisningen och att hen trots extra anpassningar av undervisningen inte skulle klara kunskapskraven i svenska, engelska och matematik. De anpassningar som vidtogs gällande undervisningen saknade stöd i form av en utredning av vilka behov av anpassningar som Sekretess A hade och resulterade heller inte i att Sekretess A klarade kunskapskraven i skolan. Sekretess A:s vårdnadshavare kontaktade därför skolan den 23 november 2015. Skolan vidtog dock inte några ytterligare åtgärder. Sekretess A:s vårdnadshavare valde därför att kontakta Skolinspektionen den 5 januari 2016. Skolinspektionen beslutade därefter att inleda en utredning i ärendet.

Inom ramen för skolans utredning av Sekretess A:s behov av särskilt stöd genomfördes den 8 februari 2016 tester av hens förmåga i form av observationer i klassrumsmiljö. Resultaten sammanställdes dock först en månad senare och utan att Sekretess A:s vårdnadshavare eller någon representant från elevhälsan fått möjlighet att delta i utredningen. Tilläggas kan att den omständighet att Sekretess A varit frånvarande en del av skolgången under utredningstiden inte hindrat skolan från att vidta utrednings-

åtgärder, då sådana åtgärder även hade kunnat vidtas i elevens hem i samband med hemundervisning.

Sammanfattningsvis kan konstateras att om arbetet med utredning och åtgärdsplan skett skyndsamt hade mer adekvata åtgärder kunnat sättas in tidigare och Sekretess A kunnat få det stöd i skolan som hen haft rätt till enligt lag. Skolans dröjsmål har således inneburit ett missgynnande för Sekretess A då hen till följd av skolans underlåtenhet att vidta skäliga åtgärder inte haft samma förutsättningar som sina klasskamrater att nå kunskapsmålen. Det faktum att Skolinspektionen lämnat frågan utan åtgärd saknar betydelse för om det förelegat bristande tillgänglighet.

Malmö stad

Vid Sekretess A:s skolstart i årskurs 3 framkom inget som indikerade ett behov av särskilt stöd, utan Sekretess A uppnådde de kunskapskrav som ställdes. Skolan beslutade dock om ett visst specialpedagogiskt stöd i slutet av årskurs 3, men upplevde ingen oro för att Sekretess A inte skulle nå kunskapsmålen. Efter att skolan fått kännedom om Sekretess A:s diagnos anpassades den ordinära undervisningen för hen. Skolan bedömde dock inte att en utredning av Sekretess A:s behov av särskilt stöd var aktuell vid denna tidpunkt.

I början av årskurs 5, höstterminen 2015, uppmärksammade skolan att Sekretess A inte uppnådde tillräckliga kunskaper i ämnena svenska, engelska och matematik. Skolan beslutade därför att genomföra en utredning av behov av särskilt stöd. En sådan utredning genomförs i två delar – först genom en pedagogisk kartläggning och därefter genom en pedagogisk bedömning. Noteras kan i sammanhanget att lärare behöver göra observationer av eleven under lektioner för att kunna göra en bedömning av behovet av särskilt stöd. Utredningen försvårades i detta fall av Sekretess A:s frånvaro som under höstterminen 2015 uppgick till 34 %. När kartläggningen väl genomförts påbörjades dock en pedagogisk bedömning vårterminen 2016. Arbetet med bedömningen kunde dock inte slutföras förrän den 4 mars 2016 på grund av att Sekretess A även hade en hög frånvaro under veckorna 3-11 vårterminen 2016. Sekretess A:s frånvaro under

denna period uppgick till 63 %. Efter att bedömningen färdigställts och skolan konstaterat att det förelåg ett behov av särskilt stöd upprättades dock ett åtgärdsprogram med beslut om anpassad skolgång, kortare skoldagar och fokus på kärnämnen. Tilläggas kan att det inte finns någon angiven tidsgräns i lag vad gäller genomförandet av en utredning. Utredningstiden får i detta fall anses skälig.

Sammanfattningsvis har Sekretess A inte missgynnats, då Malmö stad vidtagit skäliga åtgärder för att göra verksamheten tillgänglig för Sekretess A. Detta genom att skolan arbetat kontinuerligt med extra anpassningar i ordinarie undervisning, genomfört utredning, upprättat åtgärdsprogram samt följt upp och utvärderat vidtagna åtgärder. Malmö stad kan således inte anses ha diskriminerat Sekretess A på grund av bristande tillgänglighet enligt diskrimineringslagen.

UTREDNINGEN VID TINGSRÄTTEN

Malmö mot Diskriminering

Malmö mot Diskriminering har som skriftlig bevisning åberopat Skolinspektionens beslut den 18 maj 2016, Grundskolenämndens yttrande den 10 februari 2016 och material i form av en tidslinje. Malmö mot Diskriminering har därutöver även åberopat skrivelse och utredningar.

Malmö stad

Malmö stad har som skriftlig bevisning åberopat Skolinspektionens beslut den 18 maj 2016. Grundskolenämndens yttrande den 10 februari 2016 och Grundskolenämndens kompletterande yttrande den 21 april 2016 med bilagor.

DOMSKÄL

Fråga i målet är om Sekretess A blivit utsatt för diskriminering i form av bristande tillgänglighet.

Bristande tillgänglighet beskrivs i 1 kap. 4 § tredje punkten diskrimineringslagen utifrån att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skälig utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse.

Det finns ett diskrimineringsförbud enligt 2 kap. 5 § samma lag för den som driver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare). Denne får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten.

Den som bryter mot ovan angivet förbud mot diskriminering ska enligt 5 kap. 1 § samma lag betala diskrimineringsersättning för den kränkning som överträdelsen innebär. När ersättningen bestäms ska särskilt syftet att motverka sådana överträdelser av lagen beaktas. Ersättningen ska betalas till den som kränkts av överträdelsen.

Sekretess A har en funktionsnedsättning. I oktober 2015 var Malmö stad medveten om att redan gjorda anpassningar inte var tillräckliga för att Sekretess A skulle nå målen i kärnämnen. Även om Malmö stad vidtog vissa åtgärder under utredningstiden så har dessa anpassningar inte varit tillräckliga för att Sekretess A skulle ha samma möjlighet som elever utan hans funktionsnedsättning att nå kunskapskraven i kärnämnen. Detta har möjliggjorts först efter det att åtgärdsprogrammet var färdigt i april 2016 och Sekretess A har fått en anpassad studiegång. Sekretess A har således i praktiken under nästan ett helt läsår inte haft en sådan anpassad studiegång som varit behövlig för hans möjlighet att nå kunskapskraven i kärnämnen. Malmö stad har därmed inte inom rimlig tid vidtagit de åtgärder som kan krävas av den som bedriver

grundskoleutbildning. Att Sekretess A haft hög frånvaro förändrar inte denna bedömning.

Tingsrätten finner alltså att Sekretess A inte försatts i en jämförbar situation med elever utan hens funktionsnedsättning. Detta med hänsyn till att Malmö stad underlåtit att vidta skäliga åtgärder inom rimlig tid så att Sekretess A kunnat få tillgång till den grundskoleutbildning som hen varit berättigad till enligt lag. Sekretess A har således utsatts för diskriminering enligt 1 kap. 4 § tredje punkten diskrimineringslagen. Därmed är Sekretess A berättigad till ersättning av Malmö stad för den kränkning som diskrimineringen inneburit för hen.

Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att yrkad diskrimineringsersättning är skälig. Malmö stad ska därmed till Sekretess A betala diskrimineringsersättning med 20 000 kr. På beloppet ska ränta betalas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Sista dagen för överklagande är den 19 december 2019. Överklagandet ges in till tingsrätten men prövas av Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Marie Gärtner

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.